

ולפסול מדרבנן ובדיעבד יש לסמוך על המכשירין. ג. קבע הסכך במסמרים פסולה מדאורייתא. ובקשירה אם קושר באופן רופף ודאי שרי. ד. בדין סכך פטנט הבנוי בצורה מיוחדת שהכוכבים נראים מתוכה ואין הגשמים יורדים לתוכה, יעוי' בקובץ תשובות ח"א סי' ס"א.

ה. דין הסיכוך על סככת עץ [פרגולה]

סככה קבועה העשויה מקורות עץ ונסרים [פרגולה], פסולה, חדא מפני שהנסרים קבועים בקורות, ואפילו אינם קבועים במסמרים אלא נכנסים ונתפסים בחריצי הקורות, מ"מ הרי זה דבר קבוע ולא עראי. ועוד משום דברי הרשב"א הנ"ל שחתיכות עץ מחוברות אפילו יש חלל ביניהם הרי הם כנסר רחב ד'. ומטעם זה לא מהני גם אם מניח עליהם סכך כשר מרובה מהם, כמבואר בתשובת הרשב"א הנ"ל. וכן שמעתי מהגרי"ש אלישיב זצ"ל.

ולכאורה די לפתוח ביניהם חלל יותר מג' טפחים כדי שלא יחשבו כנסר אחד, וכן צידד הגרי"ש אלישיב זצ"ל, אולם בביכורי יעקב^{לד} כתב שגם ביותר מג' טפחים חשיב כנסר אחד, ולכן הורה הגרי"ש אלישיב זצ"ל שצריך לפתוח שיעור מקום חשוב דהיינו ד' על ד',^{לה} כדי שלא יחשבו כנסר אחד.

ואמנם הביכורי יעקב חילק דחשיב כנסר אחד רק אם חיבר את הקורות למטה ואחר כך העלים למעלה, אבל אם חיבר קורה למעלה דמי ללטיש של גגות [נסרים שמניחים עליהם גג רעפים] שלא נעשו כנסר אחד, אולם כיון דאפשר דשאני לאטיש של גגות שאינו עשוי כסולם המשולב שתי וערב, אלא הקורות מונחות רק שתי או רק ערב, שמעתי מהגרי"ש אלישיב זצ"ל דגם כשקובעים העצים למעלה יפתח ביניהם שיעור ד' טפחים.

לד. סי' תרכ"ו סק"ח.

לה. שהם 32 ס"מ לשיעור הגרא"ח נאה ו-40 ס"מ לשיעור החזו"א.

שליבות העץ שהוציאו מהפרגולה לא יחזור ויניח אותם על הקורות להשתמש בהם לסכך, כיון שהמנהג הוא שאין מסככים בעצים רחבים^ל, כן שמעתי מהגרי"ש אלישיב זצ"ל^ל.

ו. סכך פסול מעל הסוכה

סורגים מעל הסוכה

א. כשיש סורגים של ברזל מעל הסוכה, שאם היו סמוכים זה לזה היו מצטרפים לד' טפחים^{לח} סכך פסול^{לט}, שמעתי מהגרי"ש אלישיב זצ"ל שיניח סכך כשר ביניהם, ועי"ז לא יחשבו הסורגים סכך פסול ברוחב ד'.

גם כשיש סורג ע"ג סורג בכמה קומות מועיל להניח בין שליבות כל אחד מהם סכך כשר, ואין זה כסוכה ע"ג סוכה כל שאין ראוי הסכך העליון לסוכה בשיעור ז' על ז' עם דפנות, כמבואר בשעה"צ^מ.

לו. ושיעור הרוחב שיש מקומות שנהגו לסכך בו הוא עד כשתים שלש ס"מ כנ"ל.

לז. ואמנם מדינא דגמ' גם קורות של תקרת בית אפשר להכשירם לסוכה ע"י שיסיר את המסמרים וינענע את כל הנסרים לשם סוכה, וכמבואר בסי' תרל"א סעי' ט' ובמשנ"ב ס"ק כ"ד. אבל כתב המשנ"ב ס"ק כ"ו דלפי המבואר בשו"ע דנהגו שלא לסכך כלל בנסרים אפילו פחותים מארבעה יס לזהר גם מזה אם לא בשעת הדחק.

לח. בסוכה גדולה.

לט. יעוי' בזה במשנ"ב סי' תרכ"ו ס"ק י"ז.

מ. סי' תרכ"ח ס"ק ה'.